No. 682. 1849.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,30; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 14 JULIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 13 Julij.

In ons N°. 528 mogten wij aan onze lezers mededeeling geven van het Adres, door eenige Katholijken van Nederland Z. H. Pius IX aangeboden, ter gelegenheid der beproevingen, welke den Heiligen Stoel getroffen hebben. Heden hebben wij het voorregt hun het eigenhandig onderteekend antwoord mede te deelen, welke gezegde Katholijken het geluk hebben gehad van den H. Vader te ontvangen.

PIUS P. P. IX.

Dilecti Filii Salutem, et Apostolicam Benedictionem!

Non levi certe consolationi Nobis fuerunt obsequentissimae Vestrae Litterae, die 6 proximi mensis Januarii datae, quibus, Dilecti Filii, Summam Vestram tristitiam exprimitis, ob luctuosissimas rerum Nostrarum vicissitudines. In iisdem enim Litteris omni ex parte mirifice apparet vestra religio, ac singularis pietas, amor, et observantia, qua Nos et Petri Cathedram prosequi gloriamini. Qui quidem egregii vestri sensus summopere leniunt atque solantur acerbissimum illum dolorem, quo in hac tanta Christianae reipublicae calamitate intime premimur, ac pene obruimur. Ac pergratum Nobis fuit in iisdem Litteris perspicere quae vestra sit de civili Sedis Apostolicae Principatu sollicitudo, cum Principatus idem, veluti verissime, atque optime existimatis, eo spectet, ut Romanus Pontifex in praesenti rerum mundanarum conditione universam Ecclesiam regere, ejusque Unitatem tueri, atque omnium fidelium sub diversis civilibus Guberniis toto orbe degentium saluti ea qua par est, libertate prospicere valeat. Equidem ea spe nitimur fore, ut omnipotens, et misericors Deus, imperans aliquando ventis, et mari optatissimam faciat tranquillitatem, ac simul efficiat, ut haec horrenda tempestas nefariis impiorum hominum conciliis, et molitionibus excitata in majorem sancti Sui Nominis gloriam, et splendidiorem Ecclesiae Suae triumphum cedat. Jam vero gratissimi animi Nostri sensus Vobis, Dilecti Filii, profitemur ob filialem prorsus devotionem, qua ergo Personam humilitatis Nostrae praestatis, ac meritas Vobis tribuimus laudes ob eximium studium, quo ad sanctissimae nostrae religionis causam tuendam ac propugnandum animati estis. Pergite autem, Dilecti Filii, ut coepistis assiduas fervidasque clementissimo luminum, et misericordiarum Patri offerre preces, ut divinae Suae gratiae lumine errantium mentes illustret, et in multitudine misericordiae Suae praevaricantium corda expugnet, quo omnes ad veritatis, et justitiae semitas redire contendant. Denique praecipuae Nostrae Paternae caritatis testem, ac coelestium omnium munerum auspicem Apostolicam Benedictionem toto cordis affectu Vobis ipsis, Dilecti Filii, amanter impertimur.

Datum Cajetae, die 30 *Martii* 1849.

Pontificatus Nostrae Anno Tertio.

PIUS PP. IX.

(Vertaling.)

PIUS PP. IX.

Geliefde Zonen, Heil en Apostolischen zegen.

Uw aangename brief van den 6 Januarij ll., waarin gij uwe diepe smart uitdrukt over de allerbetreurenswaardigste lotwisselingen van Onze zaken, heeft Ons waarlijk geen geringen troost gegeven. In dien brief toch blinkt wonderbaar van alle kanten uwe trouw, alsmede de bijzondere genegenheid, liefde en toewijding uit, welke gij er roem op draagt voor Ons en den Stoel van Petrus te koesteren. Immers deze uwe voortreffelijke gevoelens lenigen en verzachten grootelijks de allerbitterste smart, waardoor Wij in dezen zoo grooten rampspoed van het christelijk gemeenebest innerlijk gedrukt ja schier verpletterd worden.

Alleraangenaamst was het Ons in dienzelfden Brief uwe zorgvolle belangstelling op te merken voor de burgerlijke Heerschappij van den Apostolischen Stoel, daar deze Heerschappij, gelijk gij zeer waar en juist aanmerkt, ten doel heeft dat de Opperpriester van Rome in den tegenwoordigen toestand der wereldsche zaken de algemeene Kerk regeren en derzelver eenheid beschermen, alsmede voor het heil van alle geloovigen, die onder de verschillende gouvernementen over de gansche aarde leven, met behoorlijke vrijheid waken kunne.

Trouwens, Wij hopen toch dat de almagtige en barmhartige God, over de winden bevelende, aan de zee eene allergewenschte kalmte schenke, en tevens geve dat deze afgrijsselijke, door de booze raadslagen en euveldaden van godvergeten lieden verwekte storm, moge strekken tot grootere glorie van Zijnen heiligen Naam, en tot luisterrijker triomf van Zijne Kerk.

Nu echter, Geliefde Zonen, betuigen Wij u de gevoelens van Ons dankbaar gemoed, voor de waarlijk kinderlijke genegenheid, welke gij, aan Onzen geringen Persoon toedraagt, en Wij brengen u den welverdienden lof toe wegens de uitstekende gezindheid, waarmede gij ter bescherming en ter verdediging der zaak van Onze heilige godsdienst zijt bezield.

Gaat dan voort, gelijk gij begonnen zijt, Geliefde Zonen, met den goedertierendsten Vader des lichts en der barmhartigheden aanhoudende en vurige gebeden op te dragen, opdat Hij door het licht Zijner goddelijke genade den geest der dwalenden verlichte en in den rijkdom zijner barmhartigheid de harten der zondaren verwinne, zoodat allen zich beijveren om tot de wegen der waarheid en der regtvaardigheid terug te keeren.

Ten slotte en ten blijke Onzer regt vaderlijke liefde en als het onderpand van alle hemelsche gaven, geven wij, Geliefde Zonen, u minzaam en uit de volheid des harten den Apostolischen Zegen.

Gegeven te Gaeta, den 30 *Maart* 1849.
Het derde jaar van Ons Pausschap.

PIUS P. P. IX.

STAATKUNDIG OVERZIGT.

XIX.

DUITSCHLAND (1).

Voorwaar, Hij die gezegd heeft met Zijne Kerk te zullen zijn tot de voleinding der eeuwen, was wel in hun midden, toen zij, de vertegenwoordigers van het Duitsche Episcopaat, dáár te Wurzburg te zamen in Zijnen naam vergaderd waren, om in gemeenschappelijke beraadslagingen na te sporen: »Wat den geloovigen, »wier zielenheil hun is aanvertrouwd, in deze tijden »dienstig is? Hoe zij de dreigende gevaren van de Kerk »en van het Vaderland zullen afweren? maar tevens »ook, hoe zij, wat naast die gevaren de tegenwoordige »tijd groots en zegenrijks aanbiedt, ter eere Gods en ter »bevordering van Zijn Rijk zullen aanwenden!" Wil men daarvan het bewijs, dat de Geest Gods hunne beraadslagingen over deze gewigtige punten bestuurde? Men herinnere zich de verhevene beginselen, door hen openlijk, in hunne Herderlijke Brieven aan de geestelijkheid en aan het volk van Duitschland, zoowel als in hun Memorandum aan de Duitsche Rijksvergadering te Frankfort, vooruitgezet, — beginselen, die zeker nimmer opgehouden hadden in eere te zijn, maar wier verloochening toch, eeuwen lang, volgens de uitdrukking van het Episcopaat zelf, niet moedig genoeg was wederstaan geworden. Die treurige tijd heeft echter uit. God roept Duitschland tot een zegenrijk ontwaken uit den diepen slaap der dwaling en des verderfs, waarin het voor altoos scheen weggezonken; en, als het hun voegt, wien de bewaring van het heilig pand der waarheid is toevertrouwd, zijn zijne Bisschoppen dan ook de eersten om het, ten aanhoore van de gansche wereld te verkondigen: »dat geene list, geene magt hen de heilige getrouwheid »zullen kunnen doen verloochenen, met welke zij onaf»scheidelijk en eenparig aan Christus Stedehouder op aarde »gehecht zijn; dat zij willen leven en sterven in de door »God geopenbaarde en in de Symbola der Kerk uitge»drukte waarheid, en voor deze waarheid en op haren »weg de kudden wenschen te leiden, die God hun heeft »toevertrouwd;" — en zijn zij dan ook de eersten, ja, de eenigen, om het den volken van Duitschland, op het oogenblik zelfs dat de Souvereiniteit der Rede in de uitspattingen der dolste woestaardij hare triomfen viert, toe te roepen: »Weest onderworpen aan alle menschelijk »gezag om de liefde Gods, hetzij aan den Koning, »die de hoogste is, hetzij aan de Stedehouders, als de »zoodanigen die aangesteld zijn tot kastijding der boos»doeners en tot belooning der braven."

Wil men van diezelfde goddelijke bezieling nog een ander bewijs? Met welken onverschrokken moed handhaven zij niet tegenover de Duitsche Rijksvergadering de regten en de onafhankelijkheid van Christus Kerk? Eerbiedig het gezag huldigende, waarvan zij de tolk is, aarzelen zij desniettemin geen oogenblik, ondanks de der Kerk vijandige gezindheid, welke zich reeds meermalen bij hare beraadslagingen lucht heeft gegeven, haar in waardige taal, die het kenmerk draagt van een onwrikbaar besloten wil, de slavernij op te zeggen, waartoe het aan de Regeringen van Duitschland behaagd had de Kerk te verlagen; en zoo nadrukkelijk weerklonk die taal, dat geen der Duitsche magthebbenden er voorshands aan zal durven denken eene Kerk in boeijen te slaan, wier hooge vertegenwoordigers zoo onbeschroomd hare regten weten te verdedigen.

Tot zulk eene verkondiging van beginselen, wij hebben reeds vroeger gelegenheid gehad het te zeggen, bepaalt zich intusschen eene katholijke beweging niet, waar zij zich openbaart. Aan de *beginselen* beantwoordt onverwijld de *daad*. En van welk een diep begrip van de behoeften des oogenbliks getuigde het door het Episcopaat ter uitvoering gekozene? Het was ten overtuigendste gebleken, dat hetgeen eene onverwijlde en volkomene hervorming behoefde, was, de opvoeding der toekomstige geestelijkheid en de wetenschappelijke vorming der Academie-jeugd. Wat het eerste punt betreft, — het te dien aanzien in de meeste Duitsche landen heerschende systeem mogt geen oogenblik langer behouden blijven. Het schreeuwde wraak, dat zij, wier bestemming het is de dienaren Gods, de verkondigers der waarheid en de uitdeelers Zijner genade te zijn, door trotsche en God in 't aangezigt honende Regeringen afgerigt werden tot slaven van hare willekeur; dat hun geene waarheid medegedeeld werd, tenzij eene door haar goedgekeurde en met haar zegel gewaarmerkte waarheid; dat de uitdeeling der genademiddelen van hare toestemming afhankelijk was gesteld. Het dringendste was dat aan zulk eene tyrannij een einde kwam, dat zulk eene tyrannij voor altijd verbroken werd. Want zijn zij niet, de bedienaren des altaars, »het zout der aarde, en waarmede zal men zouten, als het zout bedorven is?" In de eerste plaats dan behoorde de opvoeding der aanstaande geestelijkheid aan alle inmenging der Regeringen onttrokken te worden en geheel en onvoorwaardelijk terug te keeren onder de leiding van het door Christus verordende gezag; de reorganisatie der Seminarien, overeenkomstig de voorschriften van het Concilie van Trente, werd derhalve in de eerste plaats door het vergaderde Episcopaat van Duitschland besloten. Daar was evenwel meer nog. De stookplaatsen der godverloochening en van den daarmede overeenkomstigen revolutionnairen geest, — 't is onbetwistbaar — zijn de Duitsche Universiteiten. *Dáár* werden met eene onomstootelijke logica de gevolgtrekkingen ontrafeld aan de eenmaal door Luther en de zijnen gestelde beginselen, en met deze dunne rafels de theorien geweven, welke het volk te verwezenlijken had en welker vervulling de heerschappij der souvereine Rede zou verzekeren; dáár werd met kwistigheid het gloeijend gift aan eene ontvankelijke jongelingschap in de aderen gestort, die het met de hartstogtelijkheid van het proselytisme overplantte bij vriend en vreemd. De Duitsche Universiteiten zijn derhalve als de brandpunten te beschouwen, vanwaar de stralen eener hoogmoedige logentaal uitgaan, wier bedriegelijke flikkering de ligt meêteslepen menigte naar

(1) Zie onze N°. 657, 659, 663, 665, 671, 672, 676 en 681.

dwaalwegen heenlokt, die ten afgrond leiden. Wat alzoo te doen ter bestrijding en beteugeling van dat rampzalig Universiteits-wezen, van dien hardnekkigen en geduchten tegenstander van alle maatschappelijke orde? In den regtstoestand, waarin de Staten van Europa op dit oogenblik zich bevinden, valt er niet aan te denken, dat de staatsmagten-zelve zich bekommeren zouden over die broeinesten van godverzaking en anarchie; daar is echter veel te beproeven, opdat hunne noodlottige werking tot enger kring beperkt worde; opdat den katholijken ouders de gelegenheid verschaft worde hunne kinderen te voeden met de vruchten der wetenschap zonder bijmenging van een moorddadig vergift voor hunne zielen; opdat de beoefening der wetenschap in katholijken zin en met christelijken ootmoed hervat worde, en hare helden haar terugvoeren tot de waarheid, waarvan zij zoo spoorslags is afgeweken en welke zij in onze dagen met eene schaamteloosheid, naauwelijks geëvenaard door haren hoogmoed, heeft verloochend. Deze gelukkige resultaten mogen verwacht worden van eene katholijke Universiteit, die, onder het onmiddellijk bestuur en toezigt van hen, aan welke het is opgedragen door den Goddelijken meester, »te gaan en te onderwijzen," de onvervalschte waarheid handhaaft en naspoort en uitdeelt aan het ontluikend geslacht, de bloem der Maatschappij. Is het te verwonderen dat de Vergadering van Wurzburg, haren lastbrief indachtig en bezorgd zoowel voor de waarheid, wier handhaving en verspreiding haar is opgedragen, als voor het heil der Maatschappij, besluit, geene pogingen onbeproefd te laten, opdat te geschikter plaatse en ten spoedigste eene katholijke Universiteit gevestigd worde?

En zoo is dan het Duitsche Episcopaat ten volle in zijne regten teruggekeerd, dank der goddelijke beschikking, die toeliet, dat de knods der anarchie het absolutisme der Regeringen verbrak. Het is in zijne regten teruggekeerd, door op nieuw onderling één te worden, gelijk Christus met den Vader is; door zich van zijne taak te kwijten, welke is over de maatschappelijke orde het licht der goede beginselen uit te storten en mede te werken om die, in zijnen kring, in heilbrengende instellingen te vertolken. Wij herhalen het nogmaals, in die nieuwe houding van het Episcopaat, zoo wel als in het door ons vroeger geschetst ontwaken van het katholijke Duitschland is de hand van God zigtbaar, en daarom dan ook is op die heugelijke verschijnselen van hernieuwing en herstel onze vast niet ijdele hoop gevestigd, dat Germanië eene schoone toekomst te gemoet gaat. Is het toch waar, dat »indien God het gebouw niet optrekt, de bouwlieden te vergeefs zouden gearbeid hebben;" het is van den anderen kant niet minder waar dat waar de godsdienst als de grondslag der maatschappij gekozen wordt, het dien grondslag waardig gebouw niet achterwege zal blijven.

De te Weenen vergaderde aartsbisschoppen en bisschoppen van Oostenrijk aan alle geloovigen hunner diocesen groet en zegen van God den Vader en onzen Heere Jesus Christus.

(Vervolg.)

Zoekt eerst het rijk Gods! Gij vindt het in Zijne Kerk in hare leer, en heilgeheimen. Doch hoevelen zijn er die het zoeken met een opregt hart? Terwijl zoovelen, gelijk daareven is aangetoond, het rijk Gods vijandelijk bestrijden en het trachten te vernietigen, zijn er millioenen insgelijks gedoopte Christenen, die zich niet daarover bekommeren, die Hem onverschillig den rug toekeeren, bij wien Gods wijsheid geldt als eene verachtelijke dwaasheid. Wie staat er ons voor in dat de Heer niet den ondankbaren akker, waarop zijn woord ter naauwernood een vruchtbare plek meer vindt, die hem in plaats van wijn en tarwe slechts distelen en doornen voortbrengt, braak laat liggen, dat Hij niet zijn rijk van ons nemen, en het aan een afgelegen volk geven zal, hetwelk de behoorlijke vruchten daarvan voortbrengt? (Matth. 21. 43.) —

Voor 1500 jaren waren op het eerst- algemeen concilie te Nicea meer dan 300 Bisschoppen, meestal uit het Oosten vergaderd; ieder hunner stond aan het hoofd eener bloeijende gemeente. Heden en sedert eeuwen zijn die lusthoven Gods in Asia en Afrika eene door de ongeloovigen vertreden woestenij. Opdat nu de kerkelijke geschiedenis niet eenmaal hetzelfde betreure van uwe heden vergaderde Bisschoppen en hunne dioceesen, zoo zoekt, Geliefden! voor alles het rijk Gods! (Matth. 11: 12.) Meer dan ooit lijdt het in dezen tijd geweld, en slechts de sterken, de moedigen trekken het tot zich en laten het zich niet ontrukken. En wat Gij op u zelven niet vermoogt, streeft daarnaar in een heilig verbond met gelijkgezinden, opdat, gelijk de boozen zich scharen tot aanval en omverwerping, zoo ook de goeden naast elkander staan tot tegenweer, tot verdediging van waarheid, regt en orde.

Zoekt het rijk Gods en zijne geregtigheid, gij *Hooggeplaatsten*, gij *Magthebbenden* en gij *Volksvertegenwoordigers*, wien God het aardsche lot der volken heeft aanvertrouwd. Meer dan ooit hebt gij behoefte aan zijne kracht en wijsheid, om de teugels zoo te sturen, dat de wagen niet in den afgrond te pletter valt, maar op de klimmende baan van ware vrijheid en volksgeluk veilig voorwaarts rukke. Bidt om wijsheid en zij zal u verleend worden. (Jac. I: 5.)

Zoekt het rijk Gods en zijne geregtigheid, gij *ouders*, *huisvaders*, *leeraars* en *overheden*. Een geploegde akker van het rijk Gods is elk uwer in zijnen stand en ambt toevertrouwd, en welke vruchten daarop groeijen zullen, dat ligt het meest in uwe hand. Zijn het goede, edele vruchten, dan zal God zelf uw loon zijn; is het onkruid en distelen, dat in 't vuur geworpen wordt, dan zal dat vuur u het eerst van allen verzengen.

Gij *Hooyen* en *Rijken*, u heeft de storm des tijds scherper dan anderen getroffen. Beschouwt het als eene heilzame kastijding des Heeren en verootmoedigt u onder zijne almagtige hand. Hoe groot ook uw verlies zij, het zal u tot grooter voordeel strekken, wanneer het u terugvoert tot meer eenvoud van zeden, tot stiller levensgenot, tot reiner vreugde, tot vrede des harten, tot God en zijne Kerk. Alsdan zult gij ook de stem van den nood en van den honger, die velen thans als een oorlogskreet schrik inboezemt, meedogend vernemen en de liefde zal u vindingrijk maken, om ook met verminderde middelen, doch met vereende krachten als Gods trouwe huishouders, zijn medewerkers te zijn tot vervulling van de beden der armen om het dagelijksch brood. Zoekt het rijk Gods en zijne geregtigheid, en het overige, dat gij, ook om te geven, noodig hebt, zal u toegeworpen worden.

Gij wakkere *landbewoners* die den akker bouwt, die reeds uwe vaderen gevoed heeft, ook voor u hebben uwe Bisschoppen een trouw woord in het hart, want bovenal maakt gij het merg en de kern des volks uit. In landelijke afzondering en bezigheid waart gij tot dusverre grootendeels behoed gebleven voor de verleiding des tijds, die hare stookplaats heeft in de steden. Doch thans dringt de stem der verleiding ook op velerlei wijze ook tot u door met woord en schrift, en strooit het zaad des onkruids ook op den akker van uwe zielen. Bewaart hem, dien akker, en geeft het oudkatholijk tarwebrood, dat uwe vaderen in goede en booze dagen gevoed heeft ten eeuwigen leven, niet weg voor het kaf der nieuwe leer des ongeloofs. Maak dankbaar en betamelijk gebruik van de voordeelen en vrijheden, welke de grondwet u verleent, doch begraaft uw hart niet, in uwe thans bevrijde akkers; het mogt dan misschien eenmaal op den Godsakker (kerkhof) geene rust kunnen vinden. Zoekt ook gij voor alles het rijk Gods en zijne geregtigheid en al het overige zal u toegeworpen worden.

Gij *Armen*, die leeft van den arbeid van den dag, en geen ander zaaiveld hebt dan de blaren uwer handen, welke uw zweet besproeit; tot u wendt zich het meest, omdat zij uwe gespierde armen noodig heeft, de stem der verleiding; hoe zouden uwe Bisschoppen u kunnen vergeten? Moge hun woord eene goede plaats bij u vinden. Wel is waar belooven zij u niet den hemel op aarde, in den smaak van die verleiders, die echter, wanneer gij hun het oor leent, slechts de hel van hartstogten, nijd, haat, roof en moord in uwe harten weten te ontsteken, en u na korte dagen van woest zwelgen nog armer, ongelukkiger en troosteloozer achterlaten dan te voren. Doch er bestaat werkelijk een hemel op aarde, dien Hij met zich deed nederdalen, die in eenen stal geboren, in de werkplaats van eenen armen timmerman opgroeide, en gelijk voorzeker maar weinigen onder u, zelfs niets had om er zijn hoofd op neder te leggen, Hij, de Heer van Hemel en Aarde! —

Aan de armen en verdrukten, aan de bedroefden en weenenden, de hongerigen en dorstigen, heeft Hij voor allen Zijn hemelrijk toegezegd. Vat het daarom, Geliefden met geloovige harten. Het ligt niet alleen aan gene zijde van het graf, boven de wolken, onbereikbaar voor de aardsche behoefte. Inwendig in u zelven, daar waar ook plaats is voor de brandendste hel, daar vindt gij het in een zuiver geweten, in stil vertrouwen op God, in den vrede des harten, in voldoende werkzaamheid, in het geduld en de hoop des Christens; in kinderlijk geloof aan Gods Voorzienigheid en hulp, die ook thans nog wonderbaar reddend voor de deur staat, waar ook uit het sombere lijdens-vertrek het waarlijk geloovig smeekgebed tot Hem oprijst. Doch het oordeel en de straf over dezulken, die voor uwen nood hunne hand en hun hart liefdeloos sluiten, laat dat aan Hem over! Hij heeft het vooruit verkondigd hoe Hij het voltrekken zal in hun persoon en aan de linkerzijde. (Matth. 25: 41—46.) Doch wanneer gij u zelven regt verschaft voor den tijd en u bezoedelt met gewelddadigheden en bloed, dan kan en zal de Heer niet voor u, maar slechts tegen u staan; het eeuwig loon voor uw lijden en ontberen is verloren, en in plaats van den hemel draagt gij reeds aan deze zijde van het graf de hel in uw binnenste, in het gebrandmerkt geweten. Zoekt alzoo voor alles het rijk Gods en Zijne geregtigheid, en al het overige, wat gij noodig hebt, — dit zegt de waarachtige God — zal u toegeworpen worden.

Gij dappere *Strijders van het leger*, die in een woestoproerigen tijd het ijzeren rigtsnoer van wet en orde met sterke vuist handhaafd, ook aan uliede een woord uit den mond der Bisschoppen, niet enkel het woord dat reeds Johannes voor 1800 jaren tot uwe kameraden sprak, »Doet niemand geweld noch overlast aan, en weest tevreden met uwe soldij" (Luc. 3. 14) maar ook een woord voor dezen tijd. Laat u door niemand verleiden; blijft trouw aan den eed op uw vaandel, want gij hebt dien den almagtigen God gezworen. Dapper zijt gij, de wereld weet het, en zij dankt u daarvoor, wien wet, regt en orde heilig zijn. Doch ons Bisschoppen zijn uwe onsterfelijke zielen nog oneindig meer waardig dan uwe sterke armen. Daar nu de dood u ieder oogenblik omzweeft, zoo denkt aan de eeuwigheid en aan God en zijn Rijk. Houdt uw geweten zuiver gelijk uwe wapenen, opdat, wanneer de vijandelijke kogel u het dappere hart doorboort, hij te gelijker tijd uwer zuivere heldenziel den hemel opent.

Gij lieve *christelijke moeders*, u zeggen wij nog een afzonderlijk woord. Op uwen schoot rust de hoop der toekomst. Gij voedt het jonge geslacht op met de melk uwer borst; laaft het ook zoo met de melk des Christendoms uit het godvruchtig hart. Wat gij der jeugdige ziel inprent van God en van zijn Rijk, dat wortelt diep in; al mogt ook later het slijk der aarde daarover heen vloeijen; ter regter ure zal het nogtans weder opkiemen en groen worden en vruchten des heils voortbrengen. Zoo moge de zuivere Moeder des Heeren, die ook de Moeder der Kerk is, uw voorbeeld en uw troost zijn.

Aan onze geestelijke medearbeiders de priesters, hebben wij een afzonderlijk uitvoerig woord gerigt, en zoo blijft ons ten besluite, 't geen wij heden met eene plegtige godsdienstoefening gemaakt hebben, op het oogenblik der scheiding nog slechts overig, om hiermede openlijk en ten aanzien onzer geloovige gemeenten, die binnen de uitgestrekte grenzen van den keizerstaat van de Elbe tot aan de Adriatische zee en van de Dniester tot aan den Rhijn verspreid wonen, het verbond van katholijke liefde, eendragt en trouw, dat wij door onze zamenkomst gesloten hebben, nog eenmaal te hernieuwen, gelijk ook het bisschoppelijk besluit om voor God en zijn rijk en zijn geloovig volk te werken, te bidden, te leven en te sterven naar Gods heiligen wil. Uw gebed en uw liefdevol vertrouwen, waarom wij u eenstemmig bidden, zal ons daartoe behulpzaam zijn.

De genade onzes Heeren Jezus Christus zij met u allen! Amen.

Weenen den 17 Junij, den 3den zondag na Pinksteren.

(Volgen de onderteekeningen der Bisschoppen.)

OPGAAF VAN CHOLERA-LIJDERS.

CHOLERA-HOSPITAAL. (*Oude-Mannen-Huis*)

Gisteren (12 Julij) waren ingekomen 13 lijders, overleden 8, uitgegaan 5, in behandeling gebleven 62.

Men schrijft ons uit Dockum, dd. 11 Julij:

»Ten bewijze dat de Friezen gevoelen dat zij meerderjarig geworden zijn, en niet meer door *autokraten* verkiezen geregeerd te worden, zoo als tot dusverre helaas het geval is geweest met de Grietslieden, waarmede de ministers hen thans op nieuw willen begunstigen, zoo circuleert in alle steden en grietenijen van Friesland de navolgende Petitie:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal!

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekende, alle inwoners der provincie Friesland,

Dat zij tot hunne uiterste bevreemding in het ontwerp van wet op het gemeentewezen in art. 164 hebben voorgesteld gezien, dat het bestuur der gemeenten in deze provincie andere namen zou dragen, dan in *alle andere* provincien des Rijks;

Dat zij te vergeefs in de Memorie van Toelichting hebben gezocht naar eene aannemelijke reden voor deze vreemde uitzondering, daar als zoodanig alleen wordt gewezen wordt op eene beweerde *gehechtheid der Friezen aan het Grietmanschap*, zoodat er bij de Regering daarvoor geene andere redenen schijnen te bestaan;

Dat zij deze bewering kennen als eene *onwaarheid*, overtuigd zijn, dat de benaming van Grietman enz., althans op vele plaatsen de goede verstandhouding tusschen de Besturen en de Ingezetenen hinderlijk is, en niet willen, dat op zoo *valschen grond* in deze provincie eene uiterst kostbare en in vele andere opzigten zeer gebrekkige instelling worde behouden, welke zeer zeker tegen den geest van de groote meerderheid des Frieschen volks is.

Dat zij zich daarom verpligt achten, te verklaren, gelijk zij doen bij dezen, *dat zij niet gehecht zijn aan de verouderde benamingen en vormen van het Grietmanschap*, maar de afschaffing daarvan wenschen.

(Volgen de onderteekeningen).

Uit het bovenstaande kan men zien hoe weinig de Ministers met de geest der Friezen bekend zijn, *of willen zijn*, ofschoon *een hunner* het faveur gehad heeft zelve *het Grietmanschap* bezeten te hebben."

Om onzen lezers een denkbeeld te geven van de wenschelijkheid voor Friesland om zijn *grietmanschappen* te houden, geven wij hier uit de *Kamper Crt.* eene vergelijkende opgave der kosten van twee gemeentebesturen in Friesland en Groningen.

Friesland.	Groningen.
Grietenij het Bildt, 3 kerkdorpen, 6873 zielen.	Gemeente Grootegast, 5 kerkdorpen 8088 zielen.
Trakt. Grietman *f* 1,600.00	Traktem., Burgem. *f* 250.00
» Secretaris » 1,200.00	» Secretar. » 275.00
» 3 Assessor. » 450.00	» 2 Assessor. » 90.00
» 5 Raadsl. » 125.00	» 6 Raadsled. » Nihil
» 4 Veldw. » 850.00	» 2 Veldw. » 200.00
» Grietenij ontvanger (*f* 300.00.)	» Gemeente ontvang. perc. gewijs.
kleeding veldwachters voor vier man, huish. bestuur en port (*f* 905.00)	» Kleeding veldwacht. » voor 1 man huish. » bestuur en port onbek.
f 4.225.00	*f* 815.00

Hieruit blijkt dat, naar rato der bevolking, het Friesche Grietmanschap ruim 6 maal duurder is dan het Groningsch gemeentebestuur.

Bij gelegenheid van het onderzoek in de afdeelingen der Tweede Kamer van het wetsontwerp, houdende voorziening omtrent de kroondomeinen is door de meerderheid der leden o. a. het verlangen te kennen gegeven, om de kroondomeinen van staatswege te doen beheeren. De regering heeft geantwoord aan dat verlangen niet te kunnen toegeven. De aard der zaak brengt mede, dat hij die het genot der vruchten van zekere goederen trekt, ook het beheer over die goederen voere en die vruchten inoogste. Om aan het geuit verlangen zoo veel mogelijk te gemoet te komen en de belangen van den Staat met de belangen van den Koning in billijke overeenstemming te brengen, wordt art. 5 van het ontwerp door de Regering aldus aangevuld:

»De instructien van den administrateur worden door Ons bij besluit vastgesteld. Zij bevatten, behalve de voorschriften voor een zorgvuldig beheer, de verpligting tot het behoorlijk onderhouden der kroondomeingoederen in goeden staat, tot het verzekeren der gebouwen, tot deze goederen behoorende, tegen brandschade, en tot het geven van een jaarlijksch verslag van den toestand en de opbrengst dezer goederen aan den minister van finantien. Alle de kosten van het beheer worden uit de opbrengsten dezer goederen bestreden."

Er is te dier zake door de commissie van rapporteurs een nieuw onderzoek in de afdeelingen noodig gekeurd.

Het wetsontwerp tot overbrenging van fondsen voor den grooten weg van Utrecht naar 's Hertogenbosch, behelst alleen eene bloote overschrijving van eene som van *f* 160,000 uit de gelden voor 1848 toegestaan, op de begrooting voor 1849.

Uit Scheveningen is een adres aan de Tweede Kamer gezonden, houdende dat dit dorp van 6500 zielen, naar het voorloopig kiesreglement slechts 8 à 9 kiezers opleverde, en dat dit gebrek bij het aanhangig ontwerp van kieswet niet verbeterd is.

Te Utrecht is in omloop en reeds door 150 ingezetenen dezer provincie geteekend, een adres aan de Tweede Kamer tegen het aanhangig ontwerp van kieswet.

Men verneemt dat de minister van justitie, Wichers, voornemens is, uithoofde van zijn gezondheidsstaat, de portefeuille spoedig neer te leggen. (*Nederl.*)

De minister van finantien heeft alle stukken, betreffende veeteelt en paardenfokkerij, vrijgesteld van zegel en registratie-kosten.

Men leest in de *Prov. Gron. Courant*: »Aardappelen staan over het algemeen zeer goed; sporen van bederf zijn nog niet aanwezig; hier en daar beginnen de vroegere soorten te bloeijen: en men mag zich aangaande deze plant met dit weder geluk wenschen, daar men mag aannemen, dat het weder daarvoor niet ongunstig is."

Uit berigten, aangebragt door een vaartuig, hetwelk de haringvloot voor acht dagen had gepraaid, blijkt, dat de vangst over het algemeen niet gunstig was, ten gevolge waarvan de vijfde haringjager de vloot alsnog niet kon verlaten. De tot nu toe aangebragte voorraad is reeds bijna geheel opgeruimd.

De *Nieuwe Rotterdamsche Courant* bevatte dezer dagen een ingezonden stuk betreffende de te Breda geheerscht hebbende Cholera. Onder den veelvuldigen, welverdienden lof, die aan de verschillende autoriteiten aldaar, aan de commissie van toezigt en aan de heeren geestelijken van onderscheidene godsdienstige gezindheden wordt toegekend wegens de door hen betoonde zorgen en ijver, leest men het volgende:

»Even zoo is boven allen lof verheven de liefderijke verpleging, welke de behoeftige zieken in het van wege Breda's stedelijke regering allerdoelmatigst ingerigt lokaal van de zijde der *liefde-zusters van het R. K. gasthuis aldaar* die zich *geheel vrijwillig* en alleen door echte menschlievendheid gedreven, hiertoe hebben aangeboden, mogen ondervinden. Van deze even moeijelijke als gevaarvolle taak kwijten deze zich met den bewonderingswaardigsten ijver; zonder onderscheid van eenige godsdienstige geloofsbegrippen toch, worden allen daar door haar, zóó zorgvuldig behandeld, zóó menschlievend toegesproken, zóó vriendelijk, ja als broeders en zusters bejegend en verzorgd, dat hiervan slechts ééne stem van dankbaarheid uitgaat van hen, die deze zoo zeer nuttige inrigting van nabij beschouwden of wel genot van dezelve hadden."

LEIJDEN, 11 Julij. Een zelfmoord, zoo als er in ons land nog geen heeft plaats gehad, is gisteren in de nabijheid dezer stad gebeurd. Toen de laatste spoortrein van Amsterdam tot bij deze stad was genaderd, voelden de passagiers een schok, welke hen deed verzoeken om den trein te laten stilstaan, hierin door den conducteur bewilligd zijnde, begaf deze zich, tot een onderzoek naar de oorzaak van den schok, uit den trein, en vond op den weg het lijk van een man, wiens hoofd geheel van den romp gescheiden was. Er was niet het minste teeken van leven meer te bespeuren. De omgekomene bleek te zijn de veekooper v. W., van Valkenburg. Het schijnt dat wanorde in 's mans zaken hem tot dezen noodlottigen stap heeft gebragt. (*HB.*)

ARNHEM, 10 Julij. In de zitting van heden zijn als leden der gedeputeerde staten herkozen de heeren E. baron van Lijnden en Jhr. van Nispen.

ASSEN, 10 Julij. In het midden van den afgeloopen nacht heeft men alhier een luchtverschijnsel waargenomen, hetwelk den hemel gedurende eenige oogenblikken in eenen schitterenden gloed zette, en waardoor sommigen in den waan werden gebragt, dat hier of daar een brand was uitgebarsten. Op het einde dier vreemde verschijning schoot eene ster van het Westen naar het Oosten, verlichtte den ganschen omtrek en verdween, nadat zij aan beide zijden onbeschrijflijk schoone stralen geschoten had.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Donderdag, 12 Julij.

In deze zitting heeft de voorzitter aan de vergadering medegedeeld, dat door de nieuw verkozen Commissie voor de verzoekschriften de heer Heemskerk tot haren voorzitter benoemd is, en dat door de afdeelingen tot hare rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk de heffing van vuur-, ton- en bakengelden verkozen zijn de heeren van Hasselt, Heemskerk, Lotsy, van Rijckevorsel en Boxman. Door de Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk de toelating en uitzetting van vreemdelingen is omtrent dat wets-ontwerp verslag uitgebragt, waarna de vergadering de beraadslaging over dat wets-ontwerp heeft bepaald op Maandag den 16den Julij, des voormiddags ten elf ure. De afgetreden commissie voor de verzoekschriften heeft rapport uitgebragt op eenige vroeger aan haar verzonden adressen, onder anderen op een adres van F. van Brakell, te Lienden, omtrent wettelijke bepalingen op de afkoopbaarheid van tienden. Ten aanzien van dit adres is, overeenkomstig de conclusie der commissie, besloten tot de nederlegging ter griffie en tevens, op voorstel van den heer van Zuylen van Nyevelt, tot de verzending naar den Minister van Binnenlandsche Zaken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 11 Julij. De zitting der Wetgevende Vergadering was heden zeer onbeduidend. Men heeft daarin de wet aangenomen, waarbij de ontbinding van drie legioenen der nationale garde van Parijs wordt gehandhaafd.

— Men wil dat er op nieuw drie aanvragen zullen worden gedaan tot het vervolgen van Volksvertegenwoordigers. Dit zoo zijnde, zouden reeds 36 leden der Vergadering zich in staat van beschuldiging bevinden.

— Men verhaalt heden dat eene schorsing der zittingen van de Vergadering zal worden aangevraagd voor twee maanden, namelijk van 14 Augustus tot 15 October, en men voegt er bij dat gedurende dien tijd het proces van 13 Junij zal behandeld worden. Het is evenwel nog slechts een gerucht.

— De uitslag der verkiezingen te Parijs is thans bekend. De elf kandidaten der »*kiesvereeniging*" zijn verkozen. Zij zijn de volgende: Lanjuinais met 126,120, Magnan met 123,168, L. L. Bonaparte met 123,047, de Maleville met 121,957, de Bar met 121,762, Delessert met 117,816. F. Barrot met 117,346, Chambolle met 115,904, Ducos met 115,206, A. Fould met 111,658 en Boinvilliers met 109,965 stemmen.

Daarop volgden de kandidaten der democratische lijst, t. w.: Goudchaux met 100,473, Guinard met 92,665, Dupont (de Bussac) met 92,610, Flocon met 91,900, Joly met 90,496, Ribeyrolles met 88,375, Demay met 85,975, Vidal met 84,431, Charassin met 84,295, Mallarmet met 82,989 en Esquiros met 80,677 stemmen.

Ten derde volgden Lamartine met 38,007, Jules Favre met 19,317, de Lesseps met 15,065, Emile de Girardin met 10,942, Marie met 10,790, Senard met 9,339 en Marrast met 8,809 stemmen.

Betreffende de verkiezingen in de departementen laat zich ook aldaar even als in de hoofdstad de bijna volkomen zegepraal der gematigde partij voorstellen. Men verneemt heden dat slechts eenige weinige democratische socialisten op sommige plaatsen eene groote meerderheid van stemming hadden verkregen; o. a. hadden Jules Favre te Lyon, Dupont (de Bussac) in Haute-Vienne en de luit.-kol. Moutin in Nièvre veel kans.

De verkiezing van Lamartine is in het departement Loiret verzekerd. Hij heeft aldaar 15,469 stemmen verkregen. De heer Briffault, secretaris van den President zal waarschijnlijk benoemd worden in Eure-et-Loire; de heer Aubergé, gematigd kandidaat, in Seine-et-Marne.

Men heeft de opmerking gemaakt dat van de kandidaten der oppositie de Montagnards de meeste stemmen hebben verkregen en dat daarentegen al de socialisten op den achtergrond zijn geschoven.

— Heden is aan de vertegenwoordigers rondgedeeld het wets-ontwerp betreffende den openbaren onderstand, voorafgegaan van eene memorie van toelichting en gevolgd door een rapport van den staatsraad.

— Het nieuwe dagblad, dat de heer Marrast denkt uit te geven, zal den naam voeren van *la Constitution* of *le Constituant*.

— De regering maakt toebereidselen voor het opmaken van eene lijst van militairen tot het expeditie-leger in Italië behoorende, die zich bijzonder onderscheiden en alzoo eene ridderteeken verdiend hebben.

— Er zijn geene nieuwe depêches uit Italie medegedeeld; doch de dagbladen bevatten eene menigte bijzonderheden van de overgave van Rome en van de gebeurtenissen die dit gewigtig feit voorafgegaan en gevolgd zijn. (Het zijn echter voor een goed gedeelte herhalingen van reeds bekende zaken.)

ENGELAND.

LONDEN 11 Julij. De tijding van het voornemen der Koningin om Ierland te bezoeken heeft aldaar en vooral te Dublin groote blijdschap verwekt. De regering van die stad heeft eene buitengewone zitting gehouden, om te handelen over den brief van den lord-luitenant, waarin van het voornemen der Koningin kennis gegeven wordt, en, op voorstel van den lord-mayor, met algemeene stemmen besloten, om in een aan Hare Majesteit aan te bieden adres de vreugde der vergadering over hoogstderzelver voornemen uit te drukken. Tevens is eene commissie benoemd, om toebereidselen voor eene luisterrijke ontvangst van Hare Majesteit te maken. — Vermits Hare Majesteit bepaald heeft, dat zij niet met koninklijke staatsie te Dublin zal komen, verwacht men, dat zij geene eigenlijk intrede in die stad zal doen. Onder de toebereidselen voor de ontvangst en vreugdebedrijven behooren reeds aanstalten voor eene illuminatie. — Het stedelijk bestuur van Belfast heeft insgelijks, bij een plegtig besluit, zijne vreugde en dankbaarheid betuigd wegens het aangekondigde bezoek der Koningin, en eene commissie benoemd om toebereidselen te maken voor eene behoorlijke ontvangst.

Voorloopig is bepaald, dat de scheepmagt, waarmede H. M. de reis naar Ierland zal doen, bestaan zal, behalve uit het koninklijk stoomjagt, uit 8 stoombooten, waaronder de groote schroefbooten *la Hogue* en *Arrogant* die 60 en 46 stukken geschut voeren. Op de Iersche kust zullen denkelijk nog 4 andere gewapende stoombooten zich bij dat eskader voegen: zoodat vereenigd zullen zijn 13 stoomvaartuigen, voerende 135 kanonnen en omstreeks 2000 zeelieden.

— Het Londensche ministeriele avondblad betoont zich zeer tevreden over de benoeming van den gewezen minister van buitenlandsche zaken, den heer Drouyn de l'Huys, tot buitengewoon Fransch gezant in Engeland. Het meent, dat de zending van dien staatsman in verband staat met de zaken van Italië, Duitschland en Hongarije, en dat hij in last zou hebben, om met Lord Palmerston middelen te beramen, ten einde het staatkundig evenwigt in Europa op een duurzamen en voldoenden voet te regelen, en alzoo een algemeenen vrede zeker en voordeelig te maken. Bovendien merkt het genoemde blad aan, dat de heer de l'Huys een man van groote bekwaamheid en eerlijkheid is, dat hij, als zijnde zeer rijk, in staat is, om de waardigheid zijner natie op te houden; dat hij een warme voorstander is der alliantie met Engeland, en, tijdens hij aan het bewind was, aan den Britschen gezant te Parijs steeds getoond heeft, dat hij de vriendschappelijke betrekkingen met Engeland op hoogen prijs stelt.

De heer Drouyn de l'Huys is eergister morgen te Londen aangekomen.

— Het in de twee laatste dagen verhandelde in de beide parlements-huizen levert weinig op van staatkundig belang. Alleen werd eergisteren in het huis der gemeenten de bill aangenomen, waarbij de armen-wet in Ierland wordt gewijzigd.

— De Iersche veroordeelden Smith O'Brien, Meagher, M. Manus en O'Donoghe zijn gisteren uit de gevangenis van Dublin aan boord van de oorlogsbrik *Swift* gebragt, die hen naar van Diemensland zal overvoeren.

— Alhier zijn in de vorige week proeven genomen met de nieuwe harpoengeweren voor de walvischvangst. Met een dezer geweren werd een harpoen met lijn 25 vademen ver geworpen; een ander uitvinder, *Blake en Zoon*,

overtrof dezen afstand ver, en zijn stelsel behaalde de goedkeuring van alle aanwezigen, wegens meerdere duurzaamheid, eenvoudigheid en goedkoopheid van den door hem uitgevonden toestel.

— Volgens berigten van New-York is te Philadelphia de brik *Ida* uit Californië aangekomen met stofgoud en goudklompen (sommige zelfs zeven ℔ zwaar) ter gezamenlijke waarde van 7½ ton gouds.

DUITSCHLAND.

KEULEN 12 Julij. Volgens de *Deutsche Reform*, is er gisteren tusschen de Deensche en Pruissische gevolmagtigden eene acte van wapenstilstand geteekend, met een protocol, waarin de vredespreliminairen naauwkeurig zijn omschreven.

De ratificatie van den wapenstilstand wordt nog binnen de acht dagen tegemoet gezien.

— Men schrijft uit Westfalen 11 Julij. Ik kan u het heugelijk en stellig berigt geven, dat het bisschoppelijk generaal vicariaat van Paderborn alle tot dit diocees behoorende en tot dusverre door den Staat bezetene en bestuurde kerkelijke fondsen bij het ministerie op grond van § 12 der grondwet teruggevorderd heeft, en ernstig besloten heeft, alle wettige en geoorloofde middelen aan te wenden, om de Kerk weder in het bezit van haar regtmatig eigendom te herstellen. Laat ons hopen dat deze pogingen bij onze regering niet vruchteloos zullen blijven.

— Men verzekert, dat Oostenrijk en Beijeren nadrukkelijk tegen het beschieten van de rijksvesting Rastatt geprotesteerd hebben, en dat van de andere zijde door Pruissen geprotesteerd wordt tegen de periodieke afwisseling, die bij het garnizoen van Maintz tot dusverre heeft plaats gegrepen. Dit laatste vereischt echter nadere bevestiging. Ook loopt hier het gerucht, dat de keurvorst van Hessen door Pruissen dringend uitgenoodigd zou zijn, om toe te treden tot de geoctrooijeerde Pruisisch-Duitsche rijks-constitutie, op grond, dat dezelve toch in hare wezenlijkste bepalingen met de vroeger aangenomen Duitsche rijks-constitutie overeenstemde. Dat pogingen van dien aard bij al de kleinere Duitsche vorsten aangewend worden, lijdt geen twijfel en zij zullen misschien ook bij de meesten gehoor vinden.

WEENEN, 8 Julij. Het bevreemdt algemeen, dat, nadat de blokkade van Venetie plegtig verklaard en aan de vreemde consuls aldaar bekend gemaakt is, niet alleen deze Consuls, maar ook Fransche en (zoo men zegt) ook Engelsche oorlogsschepen zich te Venetie ophouden. Haynau, den 2 Mei de blokkade aan de Consuls bekend makende, vorderde dat zij zich met hunne schepen en met hunne landslieden zouden verwijderen. Maar wel verre van daar zijn zij niet slechts gebleven, maar de Fransche schepen halen zeer openlijk allerlei toevoer voor de belegerden uit Triest.

ITALIE.

Een blad van Genua deelt de door de stedelijke regering van Rome voorgeslagen kapitulatie mede en verhaalt dat daarover bijna twee dagen lang beraadslaagd is, zonder dat men het eens kon worden, waarop de regering verklaarde dat zij de stad onvoorwaardelijk zou overgeven. Oudinot heeft terstond nadat de troepen Rome waren binnengerukt, aan de bevolking eene proclamatie in de Fransche taal gedaan, waarin met geen enkel woord van den Paus noch zijn gezag gesproken wordt. De Vergadering wordt daarbij ontbonden, de regering vervallen verklaard, en het militair gezag voorloopig ingesteld.

Volgens de Italiaansche bladen hebben de Engelsche en Amerikaansche consuls de commissie uit den stedelijken raad van Rome begeleid, toen deze van Oudinot eene kapitulatie kwam vragen.

Zoodra tot die kapitulatie door de constituante was besloten, heeft Mazzini zijn gezag nedergelegd. De constituante benoemde toen een ander driemanschap of voorloopig gouvernement, bestaande uit de heeren: Salicetti, haren president; Calandrelli, artillerie-generaal, en Mariani, de beide laatsten insgelijks leden der Vergadering. Vermits generaal Oudinot na zijne intrede in Rome de constituerende Vergadering heeft ontbonden, is het te vermoeden dat dit nieuwe driemanschap van zijn pas verworven gezag spoedig weder afstand heeft moeten doen. Echter is hiervan niets zekers bekend gemaakt.

Volgens een brief van Milaan, medegedeeld door de Weener dagbladen zou men, in weerwil dat de Fransche en Italiaansche bladen het tegendeel blijven verzekeren, mogen verwachten dat de onderhandelingen tusschen Oostenrijk en Sardinie tot het sluiten van een vredesverdrag spoedig tot een gunstig einde zullen worden gebragt, vermits de heer Gallina thans te Parijs alsmede te Londen bezig is eene leening te sluiten, ten einde daaruit de door Oostenrijk gevorderde schadeloosstelling te betalen. Men voegt er bij dat de financiers, met welke de heer Gallina zich in betrekking heeft gesteld, tot eene eerste voorwaarde der overeenkomst hebben bedongen dat de vrede met Oostenrijk gesloten moest worden.

BELGIE

De Belgische Regering heeft een deskundige, den heer Rampelberg, naar Parijs gezonden, om er de warmoezierderij, welke in de omstreken dier stad tot groote volkomenheid gebragt is, te gaan onderzoeken. Rampelberg schrijft in zijn verslag aan de Regering die volkomenheid toe aan de volgende omstandigheden:

1°. de warmoeziers rondom Parijs leggen zich bijna allen toe, om de gewassen te vervroegen:

2°. zij kennen de regelen der vruchtwisseling, waardoor zij zes tot acht oogsten van denzelfden grond in één jaar trekken;

3°. zij houden de tuinbedden bedekt met eene dunne laag mestaarde en korte stroomest, welke den grond bewaart voor uitdroogen en voor verharding en tevens vruchtbaar maakt;

4°. zij hebben eene uitmuntende wijze van besproeijen, en sparen geen kosten om zich overvloed van water te verschaffen, hetzij door putten met zwengels of door werktuigen met waterraden, die 12 tot 15,000 kannen water elk uur opleveren; pijpen van aardewerk, verbonden met in den grond geplaatste vaten, leiden 't water in alle deelen van den tuin; 15 tot 20 vaten dienen voor een halven bunder. Bij den heer Brolé, een der kundigste lieden in den tuinbouw, heeft hij berekend, hoeveel water gegeven was aan eene bloemkool, en hij heeft bevonden dat deze plant, als ook elk der andere op hetzelfde bed staande, de verbazende hoeveelheid van 3500 tot 4000 kannen water had ontvangen, van den 22 Junij, toen zij op 't bed gepoot was, tot hare rijpheid op 17 October.

5°. zij maken goed en ijverig gebruik van alle middelen om de gewassen toe te dekken en te beschutten als pannen, klokken, stroomatten, boomgroepen, heggen, muren, enz. Van 't verstandig gebruik van die middelen hangt veeltijds de welige groei af; het tijdig aanbrengen van een draagbaren windscherm kan soms een geheel zaadbed behouden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		12 JULIJ 4½ u. gebl.	13 JULIJ 4¼ u.		gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		51⅝	51⅝	51½	51⅝
Dito Dito	3	59 11/16	59 11/16	59¾	59 11/16
Dito Dito op resc.	3				
Dito Dito	4	79 7/16	79⅜	79½	79⅝
O. I. Leening	4	78⅜	78⅜		
Amortis. Syndic.	3½	81½			
Handel-Maatschappij	4½	159½	156		
Haarlemmermeer					
Aand. Rijn-Spoorweg					
Aand. Holl. S. M.					
BELGIE,					
Dito	2½		43¾		
Dito bij Rotschild		41⅛	43 7/16	44	
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	12⅛	12 1/16	12¼	
Dito Dito van 510 £	5	12½	12⅜	12¼	12⅛
Dito bij Dito onb. st.	5	11½	11¾		
Dito	3	35¼	35 11/16	35¼	
Dito Binnenl. à 6 m.	3	27	26¾	27	26 15/16
Coupons Ardoins		8½	8¼	8½	
Passive					
Fransche Uitgest.					
PORTUGAL, te Londen	3	29⅜	29⅛	29¼	29⅛
Dito Dito	4	30⅛	30½	30¾	30¼
Dito Ex Coupon					
Dito Dito					
Dito Binnenl. à 1 Conto	5				
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	103	103		
Dito Dito 1828 en 1829	5	102⅝	102		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	90	90⅛		
Dito bij Hope	4	83⅜	83⅞		
Dito bij Stieglitz en Co.	4	82⅜	81⅞	82¼	
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6				
Cert. van Dito	6	61⅜	61⅝	61⅝	
POLEN, Certific.	4		67½		
Dito Aand. met Loten fl 300	f				
Dito Dito fl 500					
AMERIKA, Phil. Bank	6 pCt.				
Dito Bank-Actiën					

Oost., Met. 5 pc. 74⅜, ½; 2½ pc. 39 9/16, ¾; Oblig. Goll 4 pc. 70⅞; Fr. 3 pc. 51⅜, ⅜, ½; Louis. 91¼; Braz. 5 pc. 86¼; Peru 51; Ven. 24¾.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56 11/16; Zigt Parijs 56 15/16; 2/m. Londen 11,97½; Zigt Londen 12,02½; 2/m. Hamburg 34¾; Zigt Hamburg 34⅞; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,79½.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 12 Julij. Belg. leen. 2½ pc. 46⅜; 5 pc. 91⅛; 4½ pc. 83⅛; Spanje Ard. 5 pc. 11⅞; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening 70½.

PARIJS, 11 Julij. Fr. 3 pc. 53,80; 4 pc. —,—; 5 pc. 87,80; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2300,—; Belg. 1840, 5 pc. —; 1842 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Nap. 5 pc. —,—; Spanje 3 pc. Binnenl. —; 3 pc. Buitenl. 34½; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 850,—; Haïti 185; Rom. leen. 74.

MADRID, 6 Julij. Act. Sch. 3 pc. 26¼; id. 5 pc. 10½; Uitgest. Sch. 3¾; Coupons 5½; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 11 Julij. Cons. op tijd 92⅜ a 92¾; Braz. 81 a 83; 1829/39 80 a 82, Ecuad. 3⅛ a 3½; Ven. 23 à 25; Uitg. 6½ a 7½; Gren. 16 a 17; Uitg. 3¼ a 3⅜; Denem. 3 pc. 65 a 67; Holl. 2½ pc. 51 a 51½; id. 4 pc. 80 a 80½; Mexico 27⅞ à 28¼; Peru 4 pc. 51 a 53; Port. 4 pc. 30 a 31; 3 pc. 28½ a 29½; 5 pc. 78 a 80; Rusl. 1822, 5 pc. 106 a 108; Spanje 5 pc. 17⅛ a 17⅞; id. 3 pc. 34½ a 34⅝; id. Passive 3⅜ a 3⅞.

WEENEN, 9 Julij. Met. 5 pc. 94¼; id. 4 pc. 75½; 2½ pc. 50; Bank-Actien 1085; Lot. fl. 250, 99½; id. fl. 500, 157½.

BERLIJN, 11 Julij. Schuldbr. 3½ pc. 82¼; Loten 95⅝; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. 71½; Loten fl. 200, 91¾; id. fl. 300, —; id. fl. 500, 74¼.

HAMBURG, 10 Julij. Rusl. Engels. leening 100¾; Cert. bij Stiegl. 4 pc. 82½; Spanje, Ard. 5 pc. 12; id. Binnenl. 3 pc. 26⅜.

FRANKFORT, 11 Julij. Met. 5 pc. 77⅞; 4 pc. 62, 2½ pc. 41¾; Bank-Actien 1122; Darmst. Lot. fl. 50, 69½; id. fl. 25, 22⅞; Badensche Lot. fl. 50, 49⅝; id. fl. 35, 27¼; Nassaus. 22; Holl. 2½ pc 51⅝; W. S. 4 pc. 79⅜; Sijndic. 3½ pc. 81¼.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

De Coupons, verschenen 1°. Julij 1849, van Certificaten 2½ pc. Werkelijke Schuld, worden betaald als volgt:

Van wege het administratie-kantoor Ketwich en Voombergh, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Saportas, c. s., bij de Ontvang- en Betaalkas.
Van Harpen, c. s., idem.
Brondgeest en Zoon, c. s., bij de Associatie-Cassa.
Wed. H. F. Tjeenk, c. s., idem.
Koning en van der Goes, ten hunnen kantore.
Administratie-kantoor te Delft, bij E. en H. van Cranenburgh.
Huydecoper en van Dielen, bij de Associatie-Cassa.
J. Kappelhoff Dz., bij Brondgeest en Zoon.
L. Huisinga, bij Le Normant en van Ouwenaller.
H. van Leuvingh Willink, c. s., ten hunnen kantore.
Gebr. Westerkappel c. s. te Haarlem, bij de Associatie-Cassa.
Administratie-kantoor te Leyden, bij Leembruggen, Guepin en Muysken.

BADENSCHE AANDEELEN, GELDLEENING 1845. — *Veertiende Uitloting, welke heeft plaats gehad te Carlsruhe, den 30 Junij 1849, van de Nummers begrepen in de op 31 Mei ll. uitgekomen 20 Serien, als:*

No. 34711 68889 161523 198048 313410 354206 354232 376079
58010 69229 186730 310613 353633 354226 376056 376096
58050 161504 198017 310643

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 13 Julij.

Roode *Tarwe* in entr. *f* 6 a 8 hooger, andere soorten in een doen met minder handel: 129, 130 ℔ Rijn *f* 260, 265, ent.; 132 ℔ o. Rost. *f* 310; 132 ℔ o. Norder *f* 285; 130, 131 ℔ n. Gelders. *f* 265, 269; 130 ℔ dito *f* 268, 269; 129 ℔ witb. Pools. *f* 335; 130 ℔ puike dito *f* 345; 129, 130 ℔ bonte dito *f* 330, 335; 129 ℔ Kubanka *f* 254 cons.

Rogge als voren: 123 ℔ Pommer *f* 170; 123 ℔ Hanoverss. *f* 150.

Garst en *Haver* zonder handel.

Boekweit in een doen: 124 ℔ Grootbr. *f* 174; 117 ℔ Gron. Veen *f* 137.

Koolzaad staat lager afgegeven; N. Vlaams 58½. 60½, 61; N. Cadrand 59 £vl. Op 9 vaten Olie dadelijk 62½; in Oct. en Nov. 63 £vl. *Raapolie* op 6/w. *f* 40; Vliegend *f* 39; primo Mei ek. *f* 38½; Sept. *f* 37¼, ½; Oct. *f* 37⅝, ½; Nov. *f* 37½, ⅝; Dec. *f* 37⅝, ¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 29; Vliegend *f* 28. *Hennepolie* op 6/w. *f* 40. *Raapkoeken* *f* 56, 60. *Lijnkoeken* *f* 8, 10.

ADVERTENTIEN.

(1420) Heden overleed alhier tot onze diepe droefheid, aan de gevolgen eener borstkwaal na eene ongesteldheid van 10 dagen, in den ouderdom van ruim 56 jaren, onzen dierbaren Vader CASPER VAN STRATUM, na voorzien te zijn van de H. H. Sakramenten onzer Moeder de H. Kerk.

GELDROP, G. VAN STRATUM,
11 Julij 1849. Ma. VAN STRATUM.

Mede uit naam onzer Broeders en Zusters.

Het Fabrijk zal onder dezelfde firma worden gecontinueerd.

Bij de Orgel- en Piano-Fortemakers,

WEENIG en VAN LEEUWEN, aan het Utrechtsche Veer te *Leijden*, zijn wederom voorhanden: Onderscheidene groote **HUIS-ORGELS**, geschikt voor kleine Kerken, Zang-Collegiën en particulier gebruik, van *f* **225** tot *f* **575**; alsmede **PIANO-FORTES** in Koop en in Huur. (1422)

(1421) Bij A. H. JANSSEN, Boekdrukker te Helmond, zijn de navolgende werken van de pers gekomen en bij de voornaamste Heeren Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

JEZUS AAN HET KRUIS HET BOEK DER UITVERKOORNEN: of de genoegzame Studie en Wetenschap, voor die VOLMAAKT CHRISTELIJK WILLEN LEVEN. Door Pater J. P. DE SAINT-JURE, uit het Gezelschap van Jezus. Uit het Fransch vertaald door Jan. L. F. DONKERS. Rein. Z. Katholijk Priester en Rektor der Latijnsche School te Helmond. — kl. 8vo. 394 bl. . . . . *f* 1.00.

UITBOEZEMING DER ZIEL TOT HAREN GOD, door de H. TERESIA VAN JESUS. Naar de laatste Fransche overzetting van MARCEL BOUIX EN LEON TURQUAND, uit het Gezelschap van Jezus. Door denzelfden, kl. 8vo. 56 blz. . . . . *f* 0.25
Per dozijn . . . . *f* 2.40

Dezelve zijn ook op *franco* aanvraag in commissie verkrijgbaar.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.